

Det har derfor glædet mig at høre, at den erede Minister har stillet sig saa velvillig til Forslagets Sovedtanke, som han har. Jeg vil med Hensyn til det sidste Punkt, nemlig Opvarmningen, kun bemærke, at det navnlig er dette Omraade, paa hvilket det forekommer mig, at Lovudkastet gaar ikke saa lidt for vidt. Jeg kan tænke mig, at det er billigt, at Tiendeieerne anskaffe Kaffelovne til Kirkerens Opvarmning, men jeg kan ikke finde det billigt, at de skulle deltage i Udgifterne til Brændsel; dette mener jeg maa være Sognebeboernes Sag. Jeg nærer slet ingen Frygt for, at man ikke, naar man først er kommen saa vidt, at man har faaet Kaffelovne, skulde kunne finde Veie og Midler til at skaffe Noget af fyre med; i den Henseende nærer jeg ikke den allermindste Betværing. Jeg tør fremdeles gaa ud fra som noget temmelig Afgjort, at der kun meget sjældent vil blive Tale om de saakaldte egentlige Varmeledninger eller Varmeapparater. Det vil ganske vist først og fremmest være almindelige Kaffelovne eller, som det er udtrykt i Lovforslaget, „Kaffelovne, som forekomme i Handel og Vandel,“ der ville blive benyttede i Kirkerne. Jeg kan tilføie, at det vistnok er Tilfældet i mere end een Kjøbstadkirke, hvor man har Varmeledning, at man er tilbøjelig til at vende tilbage til almindelige Kaffelovne paa Grund af de mange Misligheder, der ere ved Varmeledningerne. Det er navnlig paa Grund af deres Indskydelse paa Dramaterialet i Kirkerne, at man paa de fleste Steder ikke ønsker at faae dem. Jeg tør altsaa gaa ud fra, at Kaffelovne ville blive det Almindelige i Kirkerne, fordi de i Reglen ogsaa ere tilstrækkelige Varmeapparater, og jeg tror derfor, at naar man vil holde sig til, at det skal være Tiendeieerens Pligt at anskaffe Kaffelovne i Kirkerne, saa stiller man sig ikke et høiere Maal, end man er i Stand til at naae, hvorimod jeg vilde anse det for vigtigt, at Tiendeieeren paa nogen Maade skulde forpligtes til at deltage i Afholdelsen af Brændseludgifterne, thi dette maa være Sognebeboernes Sag. En Mangel, som jeg finder ved § 2, er den almindelige Udtryksmaade, som er brugt, og da der i det Hele ikke er sagt noget Bestemt i Lovforslaget om, hvorledes det Manglende skulde staffles tilveie, vil jeg ikke indlade at udtale som min Forinering, at jeg anser det for utvivlsomt rigtigt, at de Udgifter, der i den Henseende blive paalagte Sognebeboerne, udredes som almindelige Kommuneudgifter. Jeg kan ikke finde det billigt, at Tiendeierne i den Henseende skulde yderligere belastes, saameget mere som det utvivlsomt er et Gode, hvori alle Beboere, enten de ere Tiendeiere eller ikke, faae Andel. Jeg tror derfor, at Lovforslaget meget godt kunde præciseres noget mere paa dette Punkt, og at det udtryffeligt burde siges, at hvad der i denne Retning bliver at tilskyde, skal udredes som almindelige Kommuneudgifter. Jeg skal indskrænke mig til disse almindelige Bemærkninger og kun

minde om, at, naar jeg ikke har villet gaa saa vidt, som Lovforslaget er gaaet med Hensyn til at forlange, at Tiendeieeren ogsaa skulde bidrage til Brændseludgifterne til Kirken, saa maa man huske paa, hvad der allerede er fremhævet, at, naar det kun er 12 Aar siden, at det er blevet fastslaaet i Loven, at han ikke engang skal være forpligtet til at bidrage Noget som helst til Anstiftelsen af et Varmeapparat og ikke engang skal bidrage til den forhøiede Assurancepræmie, der er en Følge af Kirkerens Opvarmning, saa synes jeg, at det er et antageligt Spørg, at man gaar saa vidt, som jeg er tilbøjelig til at gaa, nemlig at anbefale at paalægge Tiendeieeren Anstiftelsen af Kaffelovne til Kirken. Jeg vilde derfor meget ønske, at man kunde blive staaende ved disse Forordninger, jeg er da vis paa, at man ikke stiller sig et Maal, der gaar videre, end at man er i Stand til at naae det.

Winther: Der er opstaaet en Betænkelse hos mig ved at gennemlæse dette Lovforslag, men det kan være, at den er grundet i, at jeg ikke er lovfærdig, og maaſte der er Bestemmelser, som ere betryggende med Hensyn til dette Forhold, som jeg tror ellers kunde fremskaffe en ubillig Tilstand for de vedkommende Kirketiendeiere. Det er jo ganske vist, at de have kjøbt Kirketienden med den Forpligtelse, at de under alle Eventualiteter skulle holde Kirkebygningen vedlige; men paa den anden Side kan det ikke negtes, at der i tidligere Tider slet ikke har været Tale om, at der kunde blive paalagt dem en Forpligtelse til at anskaffe Varmeindretninger eller holde Kirken varm, og de Kjøb, der kunne være gjorte, efterat Loven af 1861 er udkommen, synes jo at maatte kunne gaa ud fra, at en saadan Forpligtelse ikke skulde kunne komme til at paahvile Kirketiendeieeren. Under disse Omstændigheder forekommer det mig, at det vilde være rigtigt, at der i saa Henseende blev truffet Lovbestemmelser, hvis saadanne ikke allerede ere tilstede — thi det er med Hensyn dertil, at jeg har gjort en Reservation paa Grund af min Lovfærdighed — som gik ud paa, at Kirketiendeieeren i flige Tilfælde, naar den Byrde, der blev paalagt ham, efter hans Stjøn var for stor, og der ikke under de Forhold, under hvilke han gjorde Kjøbet, var nogen Anledning for ham til at tro, at den kunde blive saa stor, kunde udløses af Staten, saaledes at denne igjen overtog sin Eiendom, nemlig Kirkebygningen. Det forekommer mig, at en saadan Lovbestemmelse bør eksistere, og hvis den eksisterer, behøver den jo ikke at komme ud; men dette vil maaſte en af de Lovfærdige, som ere her tilstede, oplyse, thi ellers er det dog aabenbart, at det vilde være vigtigt, om Staten, som har solgt disse Tiender — ganske vist med visse Forpligtelser, — vilde drive sine Krav langt videre, end der havde været Anledning til at tro for dem, der have kjøbt Tienderne. Det var kun denne